Gesetz-Sammlung

für die

Königlichen Preußischen Staaten.

ZBIÓR PRAW

dla

Państw Królestwa Pruskiego.

№ 14.

(Nr. 6058.) Statut des Verbandes zur Regulirung der Gräben in den Seeländereien von Remkersleben und Domersleben, Kreis Wanzleben, Regierungsbezirk Magdeburg. Vom 27. März 1865.

(No. 6058.) Statut towarzystwa ku uregulowaniu rowów na gruntach nadjeziornych do Remkersleben i Domersleben, w powiecie Wanzleben, obwodzie regencyjnym Magdeburgskim należących. Z dnia 27. Marca 1865.

Wir Wilhelm, von Gottes Gnaden König von Preußen 2c.

verordnen, Behufs Melioration der Remkerslebener und Domerslebener Seeländereien und der an dieselben grenzenden Grundstücke, nach Anhörung der Betheiligten, auf Grund des Gesetzes vom 11. Mai 1853. Artikel 2. (Gesetz-Sammlung S. 273. ff.), was folgt:

My Wilhelm, z Bożéj łaski Król Pruski i t. d.

stanowimy, w celu melioracyi gruntów nadjeziornych, do Remkersleben i Domersleben należących, jako i graniczących z temiż pól, po wysłuchaniu interesentów, na mocy prawa z dnia 11. Maja 1853. artykuł 2. (Zbiór praw str. 273 i nast.), co następuje:

§. 1.

Um die in dem Wassergebiete des durch die Remkerslebener und Domerslebener Seewiesen führenden Haupt-Entwässerungsgrabens und in dessen Fortsetzung an der Saare, und zwar auf der Strecke von der Einlaßschleuse am Klinkergraben bis zum Teich im Amtsgarten der Königlichen Domaine Wanzleben, belegenen Grundstücke von schädlicher Nässe und unzeitiger Ueberschwemmung möglichst zu befreien, werden die Eigenthümer die-

§. 1.

Celem możebnego oswobodzenia gruntów, położonych wśród obrębu wodnego rowu głównego osuszającego, który przez łąki nadjeziorne, do Remkersleben i Domersleben należące, prowadzi, jako i w dalszym ciągu jego wzdłuż Saary, a mianowicie na przestrzeni, rozciągającéj się od śluzy wpustowéj u rowu Klinkergraben aż do stawu w ogrodzie urzędowym dóbr Królewskich Wanzleben, się

Ausgegeben zu Berlin den 28. April 1865.

Wydany w Berlinie dnia 28. Kwietnia 1865.

ser Grundstücke zu einer Genossenschaft mit Korporationsrechten unter dem Namen:

„Verband zur Regulirung der Gräben in den Seeländereien von Remkersleben und Domersleben"

vereinigt. Der Verband hat seinen Gerichtsstand bei dem Kreisgerichte in Wanzleben.

§. 2.

Dem Verbande liegt es ob, nach Maaßgabe des Meliorationsplanes vom 20. Mai 1864., sowie derselbe bei der höheren Prüfung festgestellt ist:

den durch die Remkerslebener und Domerslebener Seeländereien führenden Haupt-Entwässerungsgraben und in dessen Fortsetzung die Saare, von der Einlaßschleuse am Klinkersgraben bis zum Teich im Amtsgarten der Domaine Wanzleben, unter vollständiger Beseitigung des nahe der Remkersleben-Domerslebener Grenze belegenen Stauwerks (Durchlasses), durch Herstellung eines regelmäßigen und ausreichenden Profils, durch Vertheilung des Gefälles und Durchstechung einiger Krümmungen zu reguliren und streckenweise zur Verhütung des Austretens dieser Entwässerungszüge kleine Verwallungen herzustellen.

Die vor dem Eintritt des Haupt-Entwässerungsgrabens in die Remkerslebener Seeländereien befindliche Schleuse von 5 Fuß Breite und der neben dieser Schleuse, an der Stelle, wo der nach dem Dorfe Remkersleben führende Nebengraben (Klinkergraben) sich abzweigt, befindliche massive Ueberfall, welcher 12 Fuß lang, circa 10 Fuß breit ist und 8 Zoll höher als der Fachbaum der Schleuse liegt, bleiben bestehen. Erhebliche Abänderungen des Meliorationsplanes, welche im Laufe

znajdujących, od szkodliwéj wilgoci i niewczesnego zalania, łączy się właściciele rzeczonych gruntów w towarzystwo z prawami korporacyjnemi pod nazwą:

»Towarzystwa ku uregulowaniu rowów na gruntach nadjeziornych do Remkersleben i Domersleben należących.«

Jurysdykcya towarzystwa znajduje się u sądu powiatowego we Wanzleben.

§. 2.

Towarzystwo obowiązane jest, stósownie do planu melioracyjnego z dnia 20. Maja 1864., jak tenże przy wyższéj rewizyi ustanowionym został:

rów główny osuszający, prowadzący przez grunta nadjeziorne, do Remkersleben i Domersleben należące, jako i w dalszym ciągu jego Saarę, począwszy od śluzy wpustowéj u rowu Klinkersgraben aż do stawu w ogrodzie urzędowym dóbr Królewskich Wanzleben, usuwając zupełnie zatamowisko (przepust) znajdujące się w pobliży granicy między Remkersleben i Domersleben, założeniem regularnego i wystarczającego profilu, przedzieleniem spadku i przekopaniem niektórych skrzywień, uregulować a ku zapobieżeniu wystąpienia tychże pasm osuszających miejscami małe zawałowania pozakładać.

Śluza znajdująca się przed ujściem rowu głównego osuszającego w grunta nadjeziorne, do Remkersleben należące, mająca 5 stóp szerokości, niemniéj znajdujący się obok tejże śluzy, na miejscu, gdzie rów poboczny (Klinkergraben), prowadzący do wsi Remkersleben, się odgałęża, spad murowany 12 stóp długości, i około 10 stóp szerokości, a o 8 cali wyżéj aniżeli drąg śluzy położony, pozostać się mają. Ważne zmiany planu melioracyjnego,

der Regulirung nothwendig erscheinen, dürfen nur nach Anhörung des Verbandsvorstandes mit Genehmigung des Ministers für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten vorgenommen werden.

któreby w czasie regulacyi wykazały się potrzebnemi, mogą li za wysłuchaniem dozoru towarzystwa za przyzwoleniem Ministra spraw gospodarskich być zaprowadzone.

§. 3.

Die bestehenden Verpflichtungen wegen Unterhaltung der übrigen Binnengräben (Umgräben, Zuleitungs- und Stichgräben), der Einlaßschleuse mit Ueberfall und sonstiger Bauwerke bleiben unverändert.

Bereits bestehende Brücken, welche wegen der Regulirung umgebaut werden müssen, sind nach erfolgtem Umbau wiederum von demjenigen zu unterhalten, welchem die Unterhaltung bisher obgelegen hat.

Nach der Ausführung des Regulirungsplanes sind die sonst nöthigen oder zweckmäßigen neuen Entwässerungsanlagen im Genossenschaftsgebiete von den speziell dabei Betheiligten nach Verhältniß ihres Vortheils auszuführen und zu unterhalten.

Die desfallsigen Projekte sind von den Verwaltungsbehörden nach Anhörung der Betheiligten festzustellen.

§. 3.

Istniejące zobowiązania, tyczące się utrzymywania reszty rowów śródziemnych, (okopów, rowów dopustowych i sztychowych) śluzy wpustowéj ze spadem jako i innych budowli, nie zmieniają się.

Mosty istniejące już, które w skutek regulacyi przekształcone być muszą, po uskutecznioném przekształceniu znów przez tych utrzymywane być mają, którym dotychczas utrzymywanie ich ciążyło.

Po przeprowadzeniu planu regulacyjnego, muszą nowe potrzebne jeszcze lub pożyteczne zakłady osuszenia wśród obrębu towarzystwa przez osoby, szczegółowo udział mające, w miarę ich korzyści zostać wykonane i utrzymywane.

Układy dotyczące przez władze administracyjne po wysłuchaniu interesentów ustanowione być mają.

§. 4.

Der Grund und Boden zur Verbreiterung und zur Geradelegung des Haupt-Entwässerungsgrabens wird der Korporation gegenüber unentgeltlich hergegeben. Den Verbandsmitgliedern in jeder Gemeinde bleibt es überlassen, den betreffenden Grundbesitzern derselben die etwa geltend gemachte Entschädigung zu gewähren, resp. sich mit denselben zu einigen. Es bezieht sich diese unentgeltliche Hergabe auch auf den Grund und Boden zu den kleinen Verwallungen. Den Grundbesitzern verbleibt die Grasnutzung auf den Uferwänden

§. 4.

Grunt potrzebny do rozszerzenia i wyprostowania rowu głównego osuszającego korporacyi bezpłatnie przekazany być powinien. Członkom towarzystwa w pojedynczych gminach wolno, dotyczących właścicieli takowego co do uroszczonych przez nich na przypadek pretensyi zaspokoić, lub się z nimi ugodzić. Bezpłatne przekazanie to odnosi się także i na grunt potrzebny na małe zawałowania. Właścicielom gruntów zostaje się użytek trawy po bokach pobrzeżnych jako i spadzistościach

und Dammböschungen. Außerdem wird der Genossenschaft für sonstige zur vollständigen Ausführung des Meliorationsplanes erforderlichen Anlagen das Recht zur Expropriation verliehen.

Die Korporation kann kraft dieses Rechts gegen Entschädigung fordern:

1) die vorübergehende Ueberweisung des zur Unterbringung der Erde, des Schuttes und der Baumaterialien erforderlichen Terrains,

2) die Entnahme von Baumaterialien an Steinen, Sand, Lehm, Rasen und dergleichen,

3) die Fortnahme von Bäumen und Strauchwerk.

Der Betrag wird nach vorgängiger unter Zuziehung des Besitzers zu bewirkender Abschätzung von dem Vorstande festgesetzt und ausgezahlt.

Ueber die Höhe der Vergütung ist innerhalb vier Wochen nach erfolgter Bekanntmachung des festgesetzten Betrages der Rechtsweg zulässig.

Wer auf diesen verzichten will, kann binnen gleicher Frist Rekurs an die Regierung einlegen.

Die Uebergabe der Grundstücke und die Ausführung der Bauten wird durch die Ermittelung der Entschädigung nicht aufgehalten.

Die vorstehenden Vorschriften gelten auch für die Ausführung der im §. 3., letztes Alinea, gedachten Verbesserungsanlagen.

grobelnych. Oprócz tego udziela się towarzystwu, co do innych jeszcze zakładów, potrzebnych celem zupełnego przeprowadzenia planu melioracyjnego, prawo ekspropryacyi.

Korporacyi wolno na mocy tegoż prawa domagać się za wynagrodzeniem:

1) przekazania sobie przechodniego gruntu do złożenia ziemi, gruzy i materyałów budowlowych,

2) dozwolenia brania materyałów budowlowych składających się z kamieni, piasku, gliny, murawy i tem podobnych,

3) usunięcia drzew i krzaków.

Kwota wynagrodzenia ustanowioną i wypłaconą będzie przez dozór, po oszacowaniu poprzedniem uskutecznionem w przytomności właściciela.

Względem wysokości wynagrodzenia wolno w przeciągu czterech tygodni, po ogłoszeniu ustanowionéj kwoty, chwycić się drogi prawa.

Kto się tejże zrzec chce temu służy prawo w równym terminie założyć rekurs u Regencyi.

Przekazanie gruntów i wykonanie budowli przez dochodzenie wysokości nagrody wstrzymywane być nie powinno.

Powyższe ustawy odnoszą się i na wykonanie zakładów melioracyjnych, wymienionych w §. 3., ostatnim ustępie.

§. 5.

Die Kosten der Herstellung der Anlage (§. 2.) werden von allen dabei betheiligten Niederungsinteressenten nach einem besonderen Kataster durch Geldbeiträge nach Maaßgabe des durch die Melioration für einen Jeden abzuwendenden Schadens oder herbeizuführenden Vortheils aufgebracht.

§. 5.

Koszta wykonania zakładu (§. 2.) ponosić będą wszyscy udział biorący interesenci niziny, według szczegułowego katastru, za pomocą składek pieniężnych w miarę mającego z melioracyi każdemu z nich urość pożytku lub zachowania go od szkody.

Zur Feststellung der betheiligten Grundstücke und des Beitragsverhältnisses derselben ist ein Kataster anzufertigen, in welchem die Grundstücke nach Maaßgabe des ihnen durch die Melioration erwachsenden Vortheils in drei Wasserklassen zu theilen sind.

Die Grundstücke der I. Klasse werden mit ihrer vollen Fläche, die Grundstücke II. Klasse mit zwei Drittel, die Grundstücke III. Klasse mit ein Drittel ihres wirklichen Flächeninhalts herangezogen. Erhebliche Verschiedenheiten in der Bonität und Nutzungsart der Grundstücke in einer und derselben Klasse werden durch Herabsetzung in eine andere Klasse ausgeglichen.

Das Kataster wird von dem Regierungs-Kommissarius aufgestellt, welcher dabei zwei nach Anhörung der Vorschläge des Verbandsvorstandes von ihm zu wählende Sachverständige zuzieht und sich bei den örtlichen Einschätzungen durch einen Feldmesser vertreten lassen kann.

Behufs der definitiven Feststellung des Katasters ist dasselbe von dem Kommissarius dem Vorstande vollständig, der betheiligten Domaine und den Gemeindevorständen extraktweise mitzutheilen und ist zugleich im Amtsblatte der Regierung zu Magdeburg eine vierwöchentliche Frist bekannt zu machen, innerhalb welcher das Kataster von den Betheiligten bei den Gemeindevorständen und dem Kommissarius eingesehen und Beschwerde dagegen bei dem letzteren angebracht werden kann.

Die eingehenden Beschwerden, welche auch gegen die Anzahl und das Verhältniß der Katasterklassen gerichtet werden können, sind von dem Kommissarius unter Zuziehung der Beschwerdeführer, eines Mitgliedes des Vorstandes und der erforderlichen Sachverständigen zu untersuchen.

Die Sachverständigen sind hinsichtlich des Nivellements und der sonstigen Vermessung ein vereideter Feldmesser oder nöthigenfalls ein Vermessungsrevisor, hinsichtlich der Bonität und Einschätzung zwei ökonomische Sachverständige, denen

Celem ustanowienia gruntów udział mających jako i stosunku ich składek należy sporządzić kataster, w którym grunta w miarę wynikającego dla nich z melioracyi pożytku na trzy klasy wodne podzielone być mają.

Grunta I. klasy w całéj swéj objętości, u gruntów II. klasy dwie trzecie, a u gruntów III. klasy jedna trzecia rzeczywistéj ich wielkości zaciągnione będą. Znaczne dyferencye pod względem jakości i sposobu użytkowania gruntów do téj saméj klasy należących, wyrównane zostaną zniżeniem na inną klasę.

Kataster przez komisarza Regencyi sporządzony być ma, który przy tem dwóch z propozycyi dozoru towarzystwa przez niego obrać się mających znawców przybrać a przy lokalnych oszacowaniach przez miernika dać się zastępywać może.

Celem ostatecznego ustanowienia katastru tenże przez komisarza dozorowi zupełny, udział mającym dobrom Królewskim zaś jako i dozorom gmin we wyciągu zakomunikowany, a zarazem w dzienniku urzędowym Regencyi Magdeburgskiéj czterotygodniowy termin ogłoszony być powinien, w którym osobom dotyczącym kataster u zwierzchnictw gmin i u komisarza przejrzeć i reklamacye przeciwko niemu do ostatniego zanieść wolno.

Zaszłe reklamacye, mogące i przeciwko ilości jako i stosunkowi klas katastru być wymierzone, rozstrząsane być mają przez komisarza za przywezwaniem reklamantów, członka dozoru i potrzebnych znawców.

Znawcami co do niwelacyi i innych rozmierzeń są przysięgły miernik lub w razie potrzeby rewizor rozmierczy, co do dobroci i oszacowania dwaj ekonomiczni znawcy, którym w razie sporów, dotyczących spraw zale-

bei Streitigkeiten in Betreff der Ueberschwemmungsverhältnisse ein Wasserbauverständiger beigeordnet werden kann.

Alle diese Sachverständigen werden von der Regierung ernannt.

Mit dem Resultate der Untersuchung werden die Betheiligten, nämlich die Beschwerdeführer einerseits und das Mitglied des Vorstandes andererseits bekannt gemacht; sind beide Theile mit dem Resultate einverstanden, so hat es dabei sein Bewenden und wird das Kataster demgemäß berichtigt. Anderenfalls tritt die Entscheidung der Regierung ein. Wird die Beschwerde verworfen, so treffen die Kosten derselben den Beschwerdeführer.

Binnen sechs Wochen nach erfolgter Bekanntmachung der Entscheidung ist Rekurs dagegen an den Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten zulässig.

Nach erfolgter Feststellung des Katasters wird dasselbe von der Regierung in Magdeburg ausgefertigt und dem Vorstande zugestellt.

Sobald das Kataster entworfen ist, werden die Beiträge danach erhoben, vorbehaltlich der Ausgleichung nach erfolgter Feststellung des Katasters.

§. 6.

Die Erfüllung der Beitragspflicht kann von der Verwaltungsbehörde des Verbandes im Wege der Exekution, wie bei den öffentlichen Lasten, erzwungen werden, und zwar auch gegen Pächter, Nutznießer, oder andere Besitzer der verpflichteten Grundstücke, vorbehaltlich des Regresses an den eigentlich Verpflichteten.

§. 7.

Die Ausführung der Meliorationsbauten nach dem festgesetzten Regulirungsplane und die übrigen

wowych, znawca budowli wodnych przydany być może.

Wszystkich tych znawców mianuje Regencya.

Wypadek śledztwa zakomunikować należy osobom dotyczącym, to jest reklamantom z jednéj a członkowi dozoru z drugiéj strony; jeżeli obie strony z wypadku zadowolnione, natenczas pozostaje się przy nim a kataster wedle tego sprostować się powinien. W przeciwnym razie rozstrzyga Regencya. W przypadku odrzucenia reklamacyi, ciążą koszta jéj reklamantowi.

W przeciągu sześciu tygodni po ogłoszeniu decyzyi wolno założyć przeciwko niéj rekurs u Ministra spraw gospodarskich.

Po ustanowieniu katastru tenże ze strony Regencyi Magdeburgskiéj wygotowany i na ręce dozoru przesłany będzie.

Skoro kataster ułożony zostanie, składki wedle niego ze zastrzeżeniem wyrównania po ustanowieniu ściągane będą.

§. 6.

Do uiszczania się ze składek wolno urzędowi administracyjnemu w drodze eksekucyi, w ten sam sposób co u publicznych ciężarów zmuszać, a to i dzierzawców, użytkowników i innych posiedzicieli obowiązanych gruntów, ze zastrzeżeniem regresu do zobowiązanéj właściwie osoby.

§. 7.

Wykonaniem budowli melioracyjnych według ustanowionego planu uregulowania, nie-

Angelegenheiten der Genossenschaft werden von dem Vorstande des Verbandes geleitet, welcher besteht:

1) aus dem Regierungskommissarius als Vorsitzenden,

2) aus vier Repräsentanten der Verbandsgenossen:

a) dem Vertreter der Königlichen Domaine Wanzleben, welchen die Regierung zu ernennen hat,

b) den Ortsvorstehern der Gemeinden Rodensleben, Remkersleben, Domersleben.

Die Ortsvorsteher ernennen ein jeder für sich ihren Stellvertreter. Der Vertreter der Königlichen Domaine Wanzleben hat im Vorstande des Verbandes zwei Stimmen zu führen, der Vorsitzende und die übrigen drei Mitglieder dagegen ein jeder nur Eine Stimme.

Der von dem Vorstande zur Ausführung der Bauten zu engagirende Bautechniker hat nur berathende Stimme in den von dem Vorsitzenden anzuberaumenden Sitzungen des Vorstandes.

Der Landrath des Kreises ist berechtigt, den Sitzungen beizuwohnen und ist zu denselben einzuladen.

Der Vorstand faßt seine Beschlüsse nach Stimmenmehrheit. Bei Stimmengleichheit entscheidet die Stimme des Vorsitzenden.

Der Vorstand besorgt insbesondere auch die Erwerbung der Grundstücke, deren Ankauf zur Ausführung des Meliorationsplanes nothwendig ist; er ist verpflichtet, im Interesse des Verbandes auf möglichste Kostenersparniß Bedacht zu nehmen und überall dasjenige anzuordnen, was ihm zum Nutzen des Verbandes zweckdienlich erscheint.

Die Verträge, welche der Vorstand abschließt, sind von drei Vorstandsmitgliedern zu unterschreiben.

mniéj resztą spraw towarzystwa kierować będzie dozór towarzystwa, składający się:

1) z komisarza Regencyi, prezydującego,

2) z czterech reprezentantów wspólników towarzystwa:

a) zastępcy dóbr Królewskich Wanzleben mającego się przez Regencyą wyznaczyć,

b) zwierzchników miejscowych gmin Rodensleben, Remkersleben i Domersleben.

Zwierzchnicy miejscowi mianują każdy sobie zastępcę. Zastępca dóbr Królewskich Wanzleben zdawać będzie w towarzystwie dwa głosy, prezydujący zaś i trzéj drudzy członkowie każdy tylko głos jeden.

Technikowi budowniczemu, który do wykonania budowli ze strony dozoru ma być przyjęty, służą w posiedzeniach, przez prezydującego wyznaczanych, tylko głosy obradne.

Radzcy ziemiańskiemu służy prawo zasiadywania w sesyach, i należy go na takowe zapozywać.

Dozór konkluduje większością głosów. W przypadku równości głosów decyduje głos prezydującego.

Powinnością dozoru jest mianowicie też nabycie gruntów, których zakupienie celem przeprowadzenia planu melioracyjnego jest potrzebném; daléj obowiązkiem jego jest na rzecz towarzystwa starać się o najmożebniejsze szczędzenie kosztów jako i rozporządzanie i ustanawianie w każdem miejscu tego, co by mu się korzystnem dla towarzystwa być zdawało.

Układy zawierane przez dozór, podpisywane być powinny przez trzech członków dozoru.

§. 8.

Sobald die Ausführung des Meliorationsplanes bewirkt ist und die für das Unternehmen erforderlichen Kosten durch die Betheiligten aufgebracht und berichtigt sind, hört die Genossenschaft auf.

Die spätere Unterhaltung und Räumung des Hauptentwässerungsgrabens und der Saare, ebenso wie die Unterhaltung der Dämme, Brücken und Schleusen an denselben, verbleibt den bisher dazu Verpflichteten.

Streitigkeiten, welche bei der Uebergabe der Anlagen an diese vorkommen, entscheidet der Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten nach Anhörung der Regierung mit Ausschluß des Rechtsweges. Die künftige zweckdienliche Unterhaltung der Melioration ist, nach vorheriger Prüfung der bestehenden Schaueinrichtungen, durch ein Schaureglement zu sichern, welches die Regierung zu erlassen hat, und welches, wenn es nöthig wird, auch die Handhabung der Einlaßschleuse regelt.

Wenn in einzelnen Ortschaften besondere Einrichtungen wegen Einziehung und Verwendung der Unterhaltungsbeiträge erforderlich werden sollten, so sind die Bestimmungen darüber in diesem Reglement zu treffen.

§. 9.

Der Verband ist dem Oberaufsichtsrechte des Staates unterworfen.

Dieses Recht wird von der Regierung zu Magdeburg als Landespolizei-Behörde und in höherer Instanz von dem Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten nach Maaßgabe dieser Verordnung gehandhabt.

Die Aufsichtsbehörde hat darauf zu halten, daß die Bestimmungen dieser Verordnung überall

§. 8.

Po przeprowadzeniu planu melioracyjnego i obmyśleniu i zapłaceniu kosztów do wykonania przedsięwzięcia potrzebnych ze strony osób dotyczących, towarzystwo ustaje.

Dalsze utrzymywanie i czyszczenie rowu głównego osuszającego jako i Saary, niemniéj utrzymywanie grobel, mostów i śluz u takowych, pozostaje się rzeczą obowiązanych dotychczas osób.

Spory, zachodzące przy tradycyi zakładów na ręce tychże, załatwia Minister spraw gospodarskich po zasięgnieniu zdania Regencyi, z wyłączeniem drogi prawa. Przyszłe należyte utrzymywanie melioracyi zapewnione być powinno po zbadaniu istniejących urządzeń lustracyjnych przez regulamin lustracyjny, który Regencya ustanawia, a który w razie potrzeby reguluje zarazem używanie śluzy wpustowéj.

Gdyby w pojedynczych miejscach osobne rozporządzenia, tyczące się ściągania i obracania składek na utrzymywanie, miały stać się potrzebnemi, natenczas dotyczące tego ustawy w niniejszym regulaminie wydane być powinny.

§. 9.

Towarzystwo ulega naddozorowi Rządu.

Prawo to wykonywać będzie Regencya Magdeburgska, jako władza policyjna krajowa a w wyższéj instancyi Minister spraw gospodarskich w miarę niniejszéj ustawy.

Władza dozorcza powinna starać się o to, żeby rozporządzenia w niniejszéj ustawie za-

beobachtet, die Meliorationsanlagen gut ausgeführt und ordentlich unterhalten werden.

Die Aufsichtsbehörde entscheidet über alle Beschwerden gegen die Beschlüsse des Vorstandes, setzt auch ihre Entscheidungen, nöthigenfalls exekutivisch, in Vollzug.

§. 10.

Abänderungen dieser Verordnung können nur unter landesherrlicher Genehmigung erfolgen.

Urkundlich unter Unserer Höchsteigenhändigen Unterschrift und beigedrucktem Königlichen Insiegel.

Gegeben Berlin, den 27. März 1865.

(L. S.) Wilhelm.

Gr. zur Lippe. v. Selchow.

warte wszędzie przestrzegane a zakłady melioracyjne doskonale wykonane i porządnie utrzymywane były.

Władza dozórcza rozstrzyga wszystkie zażalenia, tyczące się uchwał dozoru a w razie potrzeby wprowadza decyzye swe w wykonanie na drodze eksekucyi.

§. 10.

Zmiany niniejszéj ustawy li za Monarszém przyzwoleniem nastąpić mogą.

Na dowód Nasz Najwyższy Własnoręczny podpis i Królewska pieczęć wyciśniona.

Dan w Berlinie, dnia 27. Marca 1865.

(L. S.) Wilhelm.

Hr. Lippe. Selchow.

(Nr. 6059.) Statut des Aufhalt-Glauchower Deichverbandes. Vom 27. März 1865.

Wir Wilhelm, von Gottes Gnaden König von Preußen ꝛc.

Nachdem es für erforderlich erachtet worden, die Grundbesitzer der rechtsseitigen Oderniederung von der natürlichen Höhe beim Dorfe Fürstlich Aufhalt im Freistädter Kreise des Liegnitzer Regierungsbezirks, bis zum Dorfe Glauchow, im Züllichauer Kreise des Frankfurter Regierungsbezirks, in dem §. 1. näher beschriebenen Umfange Behufs der gemeinsamen Anlegung und Unterhaltung eines Deiches gegen die Ueberschwemmungen der Oder zu einem Deichverbande zu vereinigen, und nachdem die gesetzlich vorgeschriebene Anhörung der Betheiligten erfolgt ist, genehmigen Wir hierdurch auf Grund des Gesetzes über das Deichwesen vom 28. Januar 1848. §§. 11. und 15. (Gesetz-Samml. für 1848. S. 76. ff.) die Bildung eines Deichverbandes unter der Benennung:

„Aufhalt-Glauchower Deichverband“,

und ertheilen demselben das nachstehende Statut, neben welchem, soweit es nicht abändernde Festsetzungen enthält, die allgemeinen Bestimmungen für künftig zu erlassende Deichstatute vom 14. November 1853. (Gesetz-Samml. für 1853. S. 1404. ff.) Gültigkeit haben sollen.

§. 1.

In der auf dem rechten Ufer der Oder gelegenen Niederung, welche sich von der natürlichen Anhöhe beim Dorfe Fürstlich Aufhalt bis zum Dorfe Glauchow erstreckt, werden innerhalb der nachstehend näher beschriebenen Abgrenzung die Eigenthümer aller eingedeichten und noch einzudeichenden Grundstücke, soweit sie ohne Verwal-

(No. 6059.) Statut towarzystwa grobelnego Aufhalt-Glauchowskiego. Z dnia 27. Marca 1865.

My Wilhelm, z Bożéj łaski Król Pruski i t. d.

Uznawszy potrzebném złączenie w towarzystwo grobelne właścicieli gruntów po prawéj stronie niziny Odry, począwszy od naturalnego wzgórza obok wsi Aufhalt-Xiążęce, w powiecie Freistadtskim, obwodzie regencyjnym Legnickim, aż do wsi Glauchow, w powiecie Cylichowskim, obwodzie regencyjnym Frankfurtskim, w opisanéj w §. 1. bliżéj rozległości, celem wspólnego założenia i utrzymywania grobli przeciw zalewom Odry, a po wysłuchaniu prawem przepisaném udział mających osób, Zezwalamy niniejszém na mocy prawa, tyczącego się spraw grobelnych z dnia 28. Stycznia 1848. §§. 11. i 15. (Zbiór praw na rok 1848. str. 76 nast.) na utworzenie towarzystwa grobelnego pod nazwą:

»Towarzystwa grobelnego Aufhalt-Glauchowskiego«,

i Udzielamy mu następujący statut, obok którego tam gdzie w nim nie ma zawartych odmiennych postanowień ogólne przepisy tyczące się statutów grobelnych w przyszłości ogłoszonemi być mających z dnia 14. Listopada 1853. (Zbiór praw na rok 1853. str. 1404 nast.) ważnemi być mają.

§. 1.

W nizinie położonéj po prawéj stronie Odry, rozciągającéj się od naturalnego wzgórza obok wsi Aufhalt-Xiążęce aż do wsi Glauchow, łączy się właścicieli wszystkich otamowanych i otamować się jeszcze mających gruntów wśród poniż oznaczonego bliżéj odgraniczenia, o ile takowe bez owałowania

lung bei den bekannten höchsten Wasserständen der Ueberschwemmung durch die Oder unmittelbar, oder mittelst des Obra-Rückstaues unterliegen würden, zu einem Deichverbande vereinigt.

Die Abgrenzung des Deichverbandsgebiets ist auf der im Original im Archiv der Regierung zu Liegnitz und in einer Kopie beim Deichamte niederzulegenden reduzirten Generalkarte der Niederung, gefertigt vom Vermessungs-Revisor Panning im Jahre 1860. mit den Stationsnummern I.—XXXV. bezeichnet.

Nach derselben wird die Abgrenzung bestimmt:

1) zwischen den Stationspunkten I.—XXXV.—XXVII. durch die nach §. 2. unter Nr. 1. a. und b. herzustellende Deichschutzlinie;

2) vom Punkte XXVII. aus durch die rothpunktirte und mit den Stationszahlen XXVII.—I. bezeichnete Linie, welche entsprechend mit blauer Farbe in die Spezialkarten der betreffenden Flurbezirke eingetragen ist.

Der Deichverband hat seinen Gerichtsstand bei dem Kreisgerichte zu Grünberg.

§. 2.

1) Dem Deichverbande liegt es ob:

a) einen wasserfreien tüchtigen Hauptdeich in der auf den gedachten Uebersichtskarten roth eingetragenen Richtung vom Punkte a. an bis zum Punkte p. 2. anzulegen und zu unterhalten, und, mit gleicher Bau- und Unterhaltungspflicht, ferner

b) den Deich vom Punkte p. 2. an in verminderten Dimensionen als Rückstauver-

w czasie wiadomego najwyższego stanu wody na zalanie bezpośrednie przez Odrę, lub skutkiem wstrzymania Obry są narażane, w towarzystwo grobelne.

Odgraniczenie terrytoryum towarzystwa grobelnego oznaczone jest na sporządzonéj w roku 1860. przez rewizora rozmierczego Panniuga, Numerem stacyjnym I.—XXXV. opatrzonéj, w oryginale w archiwum regencyi Legnickiéj, w kopii zaś u towarzystwa grobelnego złożyć się mającéj zmniejszonéj mappie generalnéj niziny.

Według niéj odgraniczenie oznaczone jest:

1) między punktami stacyjnemi I.—XXXV.—XXVII. linią mającą podług §. 2. pod No. 1. *a.* i *b.* ku ochronie grobli być utworzoną;

2) począwszy od punktu XXVII. linią czerwono punktowaną i liczbami stacyjnemi XXVII.—I. oznaczoną wciągnioną w odpowiedni sposób niebieskim kolorem w mappy specyalne właściwych obwodów polnych.

Jurysdykcya towarzystwa grobelnego znajduje się u Królewskiego sądu powiatowego w Zielonogórze.

§. 2.

1) Towarzystwo grobelne jest obowiązane:

a) groblę główną, trwałą, wolną od wody w kierunku w rzeczone mappy poględowe czerwono wciągnionym, począwszy od punktu a ku punktowi *p*. 2. założyć i utrzymywać, daléj za równym obowiązkiem zbudowania i utrzymywania takowéj

b) groblę począwszy od punktu *p*. 2. w zmniejszonych rozmiarach jako

wallung in der Richtung p. 2.—t. (Stat. XXXV.) und weiter in der bei der Ausführung durch die Aufsichtsbehörde näher festzustellenden, vorläufig mit den Stationspunkten XXXV. — XXVII. bezeichneten Richtung bis zu dem Höhenzuge bei Station XXVII. fortzusetzen, soweit nicht auf der Strecke XXXV.—XXXI. die Benutzung der einspringenden Höhen, und auf der Strecke XXXI. bis XXVII. eine angemessene Erhöhung des Weges die Ausführung einer besonderen Dammschüttung entbehrlich macht. Für den Hauptdeich zwischen den Punkten a.—p.2. wird im Wesentlichen nach der auf der Uebersichtskarte eingetragenen und in den technischen Vorarbeiten veranschlagten Baulinie die Richtung der vorhandenen Deiche unter Abrundung einzelner zu kurzen Krümmungen und vorspringenden Ecken, welche die Herstellung einer angemessenen Richtung stören, oder die Sicherheit des Deiches gefährden, beibehalten, jedoch sind folgende Strecken:

die Strecke c — d der Karte,
" l "
" m "
" n — n¹ "
" p — p¹ "

auf die resp. punktirten neuen Linien zu verlegen und die Pirnig-Milziger Vorländer unter den besonderen Bedingungen der §§. 3. Nr. 4. §. 6. litt. b. und §. 12. litt. b. durch den Ausbau einer neuen, von den Staatsverwaltungs-Behörden festzustellenden Deichlinie in das Schutzgebiet des Verbandes aufzunehmen. Die Ausführung der Deichbauten erfolgt nach dem Voranschlage des Deichinspektors Weißbrodt vom 15. Mai 1864. in denjenigen von den Staatsverwaltungs-

zawałowanie naprzeciw wstrzymaniu wody w kierunku *p.* 2.—*t.* (Stacya XXXV.) i daléj w kierunku, przez władze dozorowe przy wykonaniu bliżéj ustanowić się mającym, tymczasowo punktami stacyjnemi XXXV. — XXVII. oznaczonym, aż do pasma wzgórz obok stacyi XXVII. prowadzić daléj, o ileby korzystanie z wsuwających się wzgórz na przestrzeni XXXV.—XXXI., lub odpowiednie podwyższenie drogi na przestrzeni XXXI. do XXVII. osobnego usypania grobli nie robiło zbytecznem. Dla grobli głównéj pomiędzy punktami *a.*—*p.* 2. zatrzyma się głównie kierunek obecnych grobli wedle skreślonéj na mappie poględowéj a w technicznych poprzedniczych robotach anszlagowanéj linii budowlowéj, zaokrąglając pojedyncze za krótkie skrzywienia i wystawające rogi, któreby wytknięciu odpowiedniego kierunku przeszkadzały, lub bezpieczeństwu grobli zagrażały; przestrzenie następujące atoli, a mianowicie:

przestrzeń *c*—*d* na mappie,
» *l* » »
» *m* » »
» *n*—*n*¹ » »
» *p*—*p*¹ » »

na względne punktowane nowe linie przenieść a nadbrzeża Pirnig-Milzickie pod szczegółowemi warunkami w §§. 3. No. 4. §. 6. lit. *b.* i §. 12. lit. *b.* za pomocą zbudowania nowéj przez władze administracyjne Rządowe ustanowić się mającéj linii grobelnéj w okres bezpieczeństwa towarzystwa przyjąć należy. Wykonanie budowy grobli nastąpi według kosztorysu dozórcy grobelnego Weissbrodta z dnia 15. Maja 1864. w takich przez władze

Behörden nach Anhörung des Deichamtes festzustellenden Abmessungen, welche erforderlich sind, um die Grundstücke gegen Ueberschwemmung durch den höchsten Stand der Oder zu sichern.

Sollten sich im Laufe der Bauausführung noch anderweite Verlegungen der Haupt- oder Rückstau-Deichlinie als wünschenswerth oder nothwendig herausstellen, so bleibt an den betreffenden Punkten die nähere Feststellung der Baulinie auf den Antrag des Deichamtes den Staatsverwaltungs - Behörden vorbehalten.

2) Der binnenseitige Fuß des Hauptdeiches von a.—p. 2. ist mit einem Banket von 10 Fuß Kronenbreite zu versehen und das Banket gleichzeitig mit der Normalisirung des Deiches zur Ausführung zu bringen.

3) Der Verband hat für die Anschüttung von Rampen zu Ueberfahrten und Triften an den schon bestehenden, oder in Folge der Deichverlegung nothwendig werdenden Uebergangspunkten zu sorgen.

Die Unterhaltung dieser Uebergänge verbleibt den zur Unterhaltung der korrespondirenden Zugangswege Verpflichteten, beziehungsweise bei Uebertriften den Besitzern der anliegenden, zu behütenden Ländereien.

Die Anlage der Rampen erfolgt in der Breite der alten Uebergänge und resp. Wege, sofern nicht die Unterhaltungspflichtigen eine Verbreiterung gegen Uebernahme der Mehrkosten verlangen.

Uebertriften sind von den Unterhaltungspflichtigen gegen den Viehübertritt durch Aufstellung von Barrieren während der Austriebszeit sicher zu stellen.

administracyjne Rządowe po wysłuchaniu urzędu grobelnego ustanowić się mających pomiarach, jakieby ku zabezpieczeniu gruntów przeciw zalaniu przez najwyższy stan Odry były potrzebne.

Gdyby się w czasie budowy inne jeszcze przeniesienia linii grobelnéj głównéj lub linii naprzeciw wstrzymaniu wody miały wykazać pożądanemi lub koniecznemi, w tym razie na wniosek urzędu grobelnego zastrzega się władzom administracyjnym Rządowym prawo bliższego ustanowienia linii budowlowéj na właściwych punktach.

2) Podnóże śródbrzeżne grobli głównéj *a.—p.* 2. bankietem 10 stóp wierzchniéj szerokości opatrzyć, a bankiet sam równocześnie z unormalizowaniem grobli zdziałać należy.

3) Towarzystwo winno postarać się o usypanie ramp, do przewozów i wygonów służących, na punktach przeprawy już istniejących, lub takich, któreby się wskutek przeniesienia grobli miały wykazać potrzebnemi.

Utrzymywanie przepraw tych pozostaje się nadal rzeczą obowiązanych do utrzymywania odpowiednich dróg przystępowych osób a u przegonów właściciele przyległych pastwisk.

Założenie ramp nastąpi w téj saméj szerokości co stare przeprawy względnie drogi, oprócz żeby obowiązane do ich utrzymywania osoby domagały się rozszerzenia takowych przyjmując zwiększone koszta.

Przegony winni interesenci, którym ciąży utrzymywanie ich, opatrzyć poręczami ku zabezpieczeniu naprzeciw przestąpieniu na nie bydła w czasie wygonu.

Soweit die Deich- oder Banketkrone außer zu Deichverbandszwecken auch im öffentlichen oder Privatinteresse ferner als Fahrweg benutzt wird, muß dieser Fahrweg in einer der Sicherstellung des Deichschutzzweckes erforderlichen Weise nach den Anforderungen der Deichpolizei-Verwaltung vom bisherigen Wegebaupflichtigen unterhalten werden.

4) Wenn zur Erhaltung des Deiches eine Uferdeckung nothwendig wird, so hat der Deichverband dieselbe auszuführen, vorbehaltlich seiner Ansprüche an andere Verpflichtete, deren bisherige Verbindlichkeit dadurch nicht aufgehoben wird.

5) Die Stelle, wo bei einem Bruche in den oberen Strecken des Hauptdeiches dieser auf dem untersten Punkte der Niederung im Nothfalle durchstochen werden kann, ist vom Deichamte unter Genehmigung der Regierung ein- für allemal zu bestimmen.

Ueber das Vorhandensein eines solchen Nothfalls hat nur der Deichhauptmann unter technischem Beirath des Deichinspektors, in Abwesenheit des letzteren der Deichhauptmann oder dessen Stellvertreter allein, oder der etwa abgeordnete Regierungskommissarius zu entscheiden.

Gdyby wierzch grobli lub bankieta oprócz na cele towarzystwa grobelnego jeszcze i na publiczną lub prywatną rzecz do jazdy miał nadal być używany, w takim razie interesenci do budowli drogi dotychczas obowiązani, drogę taką w sposób zapewniający ochronę grobli według pretensyi policyi administracyjnéj grobelnéj utrzymywać muszą.

4) Gdyby się ku konserwacyi grobli pokrycie brzegów potrzebném stać miało, natenczas towarzystwo grobelne, ze zastrzeżeniem pretensyi do innych obowiązanych, których dotychczasowy obowiązek potem się nie znosi, wykonać takowe powinno.

5) Miejsce, w którém w przypadku przerwy grobli głównéj w wyższych przestrzeniach takową na najniższym punkcie niziny przekopać wolno, wyznaczoném poprzednio raz na zawsze przez urząd grobelny za potwierdzeniem Regencyi być powinno.

Decyzya, czy taka potrzeba zachodzi, służy li naczelnikowi grobelnemu za poradą techniczną dozórcy grobelnego, a w niebytności tegoż, naczelnikowi grobelnemu lub jego zastępcy samemu albo też wyznaczonemu na przypadek komisarzowi regencyjnemu.

§. 3.

1) Der Verband ist gehalten, die beiden Grabenzüge:

a) von dem auf der Uebersichtskarte mit A. bezeichneten Punkte an der Kleinitz-Hohwelze-Boyadeler Grenze aus in der Richtung nach Ostritz hin,

b) vom Gebietzvorwerk aus über Bork bis in den Obra,

§. 3.

1) Towarzystwo obowiązane jest następujące dwa pasma rowów a mianowicie:

a) pasmo ciągnące się od punktu *A.* na mappie poględowéj wzdłuż granicy Kleinitz-Hohwelze-Boyadelskiéj w kierunku ku Ostritz,

b) pasmo ciągnące się od folwarku Gebietz przez Bork aż w Obrę,

dergestalt mit regulirten Gefällverhältnissen auszubauen und zu unterhalten, daß sie das den Grundstücken der Niederung schädliche Binnenwasser aufzunehmen und in den Obra abzuführen vermögen.

Die nähere Feststellung des Ausführungsplans dieser Regulirung bleibt der Beschlußnahme des Deichamtes und der Prüfung und Genehmigung der Reigerung vorbehalten.

2) Der Beschlußnahme des Deichamtes bleibt bei eintretendem Bedürfniß ferner die Erweiterung der Vorfluthsregulirung auf andere Entwässerungsanlagen vorbehalten, jedoch soll die künftige Unterhaltung solcher Anlagen, falls sie nur für einzelne Abschnitte der Niederung von Interesse sind, den speziell dabei Betheiligten obliegen. Hierüber hat die Regierung zu entscheiden und das Beitragsverhältniß nöthigenfalls festzusetzen.

3) Die bereits bestehenden Hauptgräben, deren Beibehaltung nothwendig ist, und soweit sie nicht ad 1. auf den Verband übergehen, insbesondere auch die Grabenzüge von dem oben sub Nr. 1. bezeichneten Punkte A. aus über Kleinitz, Schwarnitz, Gebietzvorwerk nach der Glauchower Schleuse hin, sind von den bisher dazu Verpflichteten zu unterhalten.

Alle Hauptgräben werden unter die Schau der Deichverbands-Verwaltung gestellt.

4) Das Wasser der Hauptgräben darf ohne widerrufliche Genehmigung des Deichhauptmanns von Privatpersonen weder aufgestaut, noch abgeleitet werden.

Dagegen hat jeder Grundbesitzer des Verbandes das Recht, die Aufnahme des Wassers, dessen er sich entledigen will, in die Hauptgräben zu verlangen. Die Zuleitung muß aber an den vom Deichhauptmann vorzu-

uregulowanemi upustami tak opatrzyć i utrzymywać, żeby były w stanie szkodliwą dla nizin wodę śródziemną przyjmować i upuszczać w Obrę.

Bliższe ustanowienie planu wykonawczego niniejszéj regulacyi zastrzega się uchwale urzędu grobelnego jako i rewizyi i potwierdzeniu przez Regencyą.

2) Daléj zastrzega się uchwale urzędu grobelnego w razie potrzeby rozszerzenie regulacyi odpływu wody na inne zakłady osuszenia, atoli utrzymywanie takich zakładów na przyszłość w razie takim, gdzieby takowe jedynie dla pojedynczych obrębów niziny były z pożytkiem, ciążyć ma wyłącznie osobom korzyść ztąd odnoszącym. W téj mierze rozstrzyga Regencya, która w razie potrzeby ustanawia i stosunek składek.

3) Istniejące już rowy główne, których konserwacya jest potrzebną, a gdzie takowe pod 1. nie przechodzą na towarzystwo, mianowicie też pasma rowów ciągnące się od oznaczonego wyżéj pod No. 1. punktu *A.* przez Kleinitz, Schwarnitz, folwark Gebietz ku śluzie Glauchowskiéj, winne obowiązane dotychczas osoby utrzymywać.

Wszystkie rowy główne oddają się pod lustracyę administracyi towarzystwa grobelnego.

4) Wody w rowach głównych nie wolno bez odwołalnego zezwolenia naczelnika grobelnego prywatnym osobom ani wstrzymywać ani upuszczać.

Natomiast każdemu posiedzicielowi gruntu do towarzystwa należącego służy prawo, domagania się przyjęcia wody, któréj się chce pozbyć, w rowy główne. Dopust wody atoli na punktach przez na-

schreibenden Punkten geschehen. Die Anlage und Unterhaltung der Zuleitungsgräben bleibt Sache der nach den allgemeinen Vorfluthsgesetzen hierbei Betheiligten.

Insbesondere ist das Dominium Pirnig in Folge der Eindeichung des Pirniger Vorlandes auf seine Kosten zur Herstellung eines Vorfluthweges verpflichtet, welcher das bisher von den Lippener Wiesen durch die Lippener Schleuse nach dem Mühlgraben abfließende Wasser, ohne eines Auslaßsiels in dem neuen Pirniger Hauptdeiche zu bedürfen, in die Binnenentwässerungsgräben der Pirniger Flur ableitet. Der Verband ist verpflichtet, diese Anlage für Rechnung des Dominiums Pirnig durch seine Organe auszuführen, falls das Dominium nicht die Selbstausführung vorzieht.

5) Die in und an den Hauptgräben sub Nr. 1. und 2. etwa erforderlichen Schleusen sind, soweit sie nicht im Interesse Einzelner als Ent- oder Bewässerungsschleusen eingelegt werden, in welchem Falle die Kosten von diesen zu tragen sind, vom Deichverbande herzustellen und wie die betreffenden Gräben, zu denen sie gehören, zu unterhalten.

6) Die über die Hauptgräben sub Nr. 1. und 2. auf Landstraßen und Kommunikationswegen neu anzulegenden Brücken werden vom Deichverbande gebaut und von dem künftig zur Grabenunterhaltung Verpflichteten unterhalten.

Dagegen werden die auf dergleichen Wegen bereits vorhandenen Brücken, welche wegen zu geringer Breite eines Umbaues, oder in Folge einer Rektifizirung des alten Grabenlaufs einer Verlegung bedürfen, vom Deichverbande nur in Stand gesetzt und, ebenso wie die unverändert beibehaltenen vorhandenen

czelnika grobelnego wyznaczyć się mających nastąpić musi. Założenie i utrzymywanie rowów dowodowych zostaje się obowiązkiem osób mających w tém według ogólnych ustaw, tyczących się odpływu wody, udział.

Mianowicie dominium Pirnig wskutek ogroblenia Pirnickiego nadbrzeża obowiązane jest do zbudowania na własny koszt drogi dla odpływu wody, któraby ściekającą dotychczas przez śluzę Lippecką z łąk Lippeckich w rów młyński wodę, bez ścieku upustowego w nowéj grobli głównéj Pirnigskiéj, w rowy śródziemne osuszające pól Pirnickich spuszczała. Towarzystwo powinno zakład ten na rachunek dominium Pirnig przez zastępców swych wykonać, gdyby dominium nie wolało samo tego uskutecznić.

5) Potrzebne na przypadek we lub pobok rowów głównych pod No. 1. i 2. śluzy towarzystwo grobelne założyć i w ten sam sposób, co właściwe rowy, do których należą, utrzymywać winno, oprócz żeby takowe na rzecz pojedynczych osób jako śluzy osuszające lub irygacyjne wsunięte być miały, w którym to razie koszta tymże osobom ciążą.

6) Mosty przez rowy główne pod No. 1. i 2. na traktach i drogach komunikacyjnych zbudować się mające, towarzystwo grobelne zbudować winno, utrzymywanie ich zaś ciąży osobom na przyszłość do utrzymywania rowów obowiązanym.

Natomiast mosty na tem podobnych drogach już istniejące, któreby dla niedostatecznéj szerokości przekształcenia lub też wskutek sprostowania biegu starego rowu przeniesienia potrzebowały, ze strony towarzystwa grobelnego tylko naprawione, zaś równie jak mosty istniejące,

Brücken, von dem früheren Brückenbaupflichtigen unterhalten.

Die auf Wirthschaftswegen erforderlichen neuen Brücken und Uebergänge über die Hauptgräben sub Nr. 1. und 2. werden von denjenigen, in deren Interesse sie nothwendig sind, gebaut und unterhalten, mit Ausnahme der Fälle, in welchen sie erst durch die neue Anlage des Grabens oder Rektifizirung seines bisherigen alten Laufs nöthig geworden sind, in welchen Fällen der Neubau dieser Brücken und Uebergänge dem Deichverbande, die spätere Unterhaltung aber den betheiligten Grundbesitzern obliegt.

§. 4.

Der Deichverband hat in den die Niederung gegen die Oder und den Obra abschließenden Deichen die vorhandenen Auslaßschleusen (Deichsiele) zu übernehmen, soweit ihre Beibehaltung erforderlich ist, ebenso für die im §. 3. sub Nr. 1. und 2. gedachten Hauptgräben die nöthigen Siele anzulegen und beziehungsweise zu unterhalten, so weit ihn die Unterhaltung des Grabens trifft.

Insbesondere kann der Verband auch in dem Hauptgraben nach Ostritz zu die Brücke bei y. auf dem Wege von Louisenthal nach Dorotheenau mit einer Schützvorrichtung zur Abwehr des Obra-Rückstauwassers versehen, oder an Stelle der Brücke eine Dammschüttung mit einer Durchlaßschleuse für den Grabenlauf herstellen.

§. 5.

Die Arbeiten des Deichverbandes werden durch die Deichbeamten für Geld aus der Deichkasse ausgeführt. Naturalleistungen der Deichgenossen statt der Geldbeiträge bedürfen als besondere Aus-

przejęte niezmienione, ze strony dawniéj do budowania mostów obowiązanego utrzymywane być muszą.

Potrzebne po drogach gospodarskich mosty nowe jako i przejścia prowadzące przez rowy główne pod No. 1. i 2. winne te osoby zbudować i utrzymywać, w których interesie potrzebnemi są, prócz w razie takim, gdzieby takowe dopiero skutkiem nowo założonego rowu lub sprostowania dotychczasowego jego starego biegu miały stać się były potrzebnemi, w którym to przypadku zbudowanie nowe tychże mostów i przejść towarzystwu grobelnemu, utrzymywanie zaś przyszłe posiedzicielom gruntów udział mającym ciążyć będzie.

§. 4.

Towarzystwo grobelne obowiązane jest przejąć znajdujące się w groblach, nizinę od Odry i Obry zasłaniających, śluzy upustowe (ścieki grobelne), gdzie zatrzymanie ich jest potrzebném, niemniéj założyć, względnie utrzymywać potrzebne u rowów głównych w §. 3. pod No. 1. i 2. wzmiankowane ścieki w stosunku do obowiązku utrzymywania rowu.

Zwłaszcza też wolno towarzystwu opatrzyć zastawidłem naprzeciw wodzie wstrzymanéj w Obrze most na rowie głównym przy *y.*, na drodze z Louisenthal do Dorotheenau prowadzącéj lub usypać w miejsce mostu tamę, ze śluzą upustową dla biegu rowu.

§. 5.

Prace towarzystwa grobelnego wykonane być mają przez urzędników grobelnych za zapłatą z kasy grobelnéj. Prestacye naturalne wspólników grobli w miejsce składek pienię-

nahme einer ausdrücklichen Genehmigung des Deichamtes, welches die Nützlichkeitsfrage für das Verbands-Interesse dabei zu prüfen und event. die Ausführungsbestimmungen zu beschließen hat.

żnych wymagają, jako szczególny wyjątek, wyraźnego zezwolenia urzędu grobelnego, które korzyść dla towarzystwa ztąd wynikającą zbadać, a w razie zachodzącym przepisy wykonawcze ustanowić winno.

§. 6.

a) Die erforderlichen Geldmittel zu den Bauausführungen des Verbandes, zur künftigen Unterhaltung der Sozietätsanlagen, Katastrirung, Besoldung der Deichbeamten und zum sonstigen Verwaltungsaufwande haben die sämmtlichen Mitglieder der Sozietät nach Verhältniß des Vortheils und abzuwendenden Schadens nach dem von der Regierung zu Liegnitz auszufertigenden allgemeinen Deichkataster aufzubringen, welches den Maaßstab aller Sozietätsleistungen bildet.

b) Die Mehrkosten, welche durch die Eindeichung des Pirniger Vorlandes für den Ausbau der neuen Deichlinie gegen den Ausbau der Deichlinie $d^1 - e - e^2 - g$ der Uebersichtskarte entstehen, werden durch eine spezielle vergleichende Kostenberechnnng nach Anhörung des Deichamtes und des Dominiums Pirnig von der Regierung festgestellt und vom Dominium Pirnig vor Beginn des Baues als Präzipualleistung an die Deichkasse eingezahlt.

§. 6.

a) Środki pieniężne potrzebne do uskutecznienia budowli towarzystwa, do przyszłego utrzymywania zakładów wspólnictwa, do ukatastrowania, do płacy dla urzędników grobelnych jako i do pokrycia tem podobnego nakładu administracyi obmyślić winni wszyscy członkowie wspólnictwa w miarę pożytku i zachowania od szkody, według mającego się przez Regencyę w Legnicy wygotować ogólnego katastru grobelnego, który służyć będzie za podstawę dla wszystkich prestacyi wspólnictwa.

b) Koszta zwiększone, powstałe ze zbudowania nowéj linii grobelnéj skutkiem owałowania nadbrzeży Pirnickich, w porównaniu ze zbudowaniem linii grobelnéj $d^1 - e - e^2 - g$ na mappie poględowéj, mają za pomocą szczegółowego sztorysu porównawczego po wysłuchaniu urzędu grobelnego jako i dominium Pirnig przez Regencyę być ustanowione, a przez dominium Pirnig przed rozpoczęciem jeszcze budowli jako prestacya precypualna do kasy towarzystwa odwiezione.

§. 7.

In dem allgemeinen Deichkataster werden alle deichpflichtigen Grundstücke in dem Umfange des §. 1. nach folgenden Klassenunterschieden veranlagt:

§. 7.

W ogólnym katastrze grobelnym mają wszystkie utrzymywaniu grobli uległe grunta w objęciu §. 1. według następujących różnic klas być rozłożone:

I. Klasse zum vollen Beitrage:

a) Hof und Baustellen nebst Gärten,

b) der schwere thonhaltige, zu Raps- und Weizen-Anbau geeignete Ackerboden;

II. Klasse zu $\frac{8}{10}$ eines vollen Beitrags der aus thonhaltigem Sandboden bestehende Acker, welcher noch zum Anbau von Sommerfrüchten geeignet ist;

III. Klasse zu $\frac{5}{10}$ eines vollen Beitrags der vorzugsweise zum Roggen-Anbau geeignete bessere Sandboden;

IV. Klasse zu $\frac{3}{10}$ eines vollen Beitrags:

das aus leichtem Sandboden bestehende Ackerland und die Wiesen;

V. Klasse zu $\frac{2}{10}$ eines vollen Beitrags:

Hutungen, Forsten, Werder und diesen im Ertrage gleichzustellende Grundstücke.

Wege, Gräben, Kirchhöfe und das absolut ertragslose Unland bleiben unveranlagt.

Die Grundstücke des Glauchow-Borker Flurbezirks, soweit sie bei Hochwasser gewöhnlich der Binnen-Ueberschwemmung durch Stau- und Druckwasser unterliegen, sind in der Beitragslast um eine Klasse, in der letzten Klasse um fünf und zwanzig Prozent zu ermäßigen, gegen die der Bodenbeschaffenheit entsprechende Einschätzung.

Das Deichamt kann mit Genehmigung der Regierung beschließen, statt der obigen Klassifikation die Resultate der Grundsteuerveranlagung dem Deichkataster zu Grunde zu legen.

I. klasa po całéj składce:

a) podwórza i budowiska wraz z ogrodami,

b) ciężka glinkowata rola pod rzepik i pszenicę;

II. klassa po $\frac{8}{10}$ całéj składki, rola glinkowato piasczysta zdatna jeszcze pod jarzyny;

III. klassa po $\frac{5}{10}$ całéj składki, lepsza wyłącznie pod żyto zdatna piasczyzna;

IV. klassa po $\frac{3}{10}$ całéj składki:

lekka piasczyzna i łąki;

V. klassa po $\frac{2}{10}$ całéj składki:

pastwiska, lasy, żuławy i grunta równające się tymże pod względem użytku.

Drogi, rowy, cmętarze i odłogi nie przynoszące wcale żadnego użytku rozłożone nie zostaną.

Grunta wśród granic obrębu pól Glauchow-Borskich, mają w miarę tego, o ile w czasie wezbranéj wody zalaniu wnętrznemu skutkiem wstrzymania lub tłoku wody ulegać zwykły, pod względem ciężaru składki o jednę klasę, a w ostatniéj klasie o dwadzieścia pięć procentów, niżéj oszacowania odpowiedniego gatunkowi roli, być zniżone.

Urzędowi grobelnemu za zezwoleniem Regencyi służy prawo przyjęcia u katastru grobelnego w miejsce powyższéj klasyfikacyi, wypadków rozkładu gruntowego za podstawę.

§. 8.

Die auf Normalmorgen (I. Klasse) reduzirte Niederungsfläche jedes Deichgenossen bildet den Maaßstab seiner Deichkassenbeiträge.

Nach den Grundsätzen des §. 7. ist das Kataster von dem Kommissarius aufzustellen und ist der Entwurf desselben vorläufig und vorbehaltlich der späteren Ausgleichung für die Einziehung der Deichkassenbeiträge maaßgebend.

Behufs der definitiven Feststellung des Katasters ist dasselbe aber von dem Regierungs-Kommissarius dem Deichamte vollständig, den einzelnen Gemeindevorständen und Dominien extraktweise mitzutheilen und ist zugleich im Amtsblatte eine vierwöchentliche Frist bekannt zu machen, innerhalb welcher das Kataster von den Betheiligten bei den Gemeindevorständen und dem Kommissarius eingesehen und Beschwerde dagegen von ihnen und auch vom Deichamte bei dem Kommissarius angebracht werden kann.

Die eingehenden Beschwerden, welche auch gegen die Anzahl und das Verhältniß der Katasterklassen (§. 7.) gerichtet werden können, sind von dem Deichregulirungs-Kommissarius unter Zuziehung der Beschwerdeführer, eines Deichamtsdeputirten und der erforderlichen Sachverständigen zu untersuchen.

Die Sachverständigen sind Hinsichts der Grenzen des Inundationsgebiets und der sonstigen Vermessungen ein vereideter Feldmesser oder nöthigenfalls ein Vermessungsrevisor, hinsichtlich der Katasterklassen und Einschätzung zwei ökonomische Sachverständige.

Bei Streitigkeiten hinsichtlich der Ueberschwemmungsverhältnisse kann denselben ein Wasserbau-Sachverständiger beigeordnet werden.

§. 8.

Przestrzeń niziny każdego wspólnika grobelnego zredukowana na morgi normalne (I. klassa) stanowić będzie podstawę dla składek grobelnych na niego przypadających.

Według zasad §. 7. kataster przez komisarza ustawiony być, a plan do niego przy ściąganiu składek do kasy grobelnéj tymczasowo i z zastrzeżeniem późniejszego wyrównania za podstawę służyć ma.

Celem ostatecznego ustanowienia katastru tenże atoli ze strony komisarza Regencyi urzędowi grobelnemu kompletny, zwierzchnikom zaś pojedynczych gmin i dominiów w wyciągu zakomunikowany, a zarazem w dzienniku urzędowym czterytygodniowy termin ogłoszony być ma, w przeciągu którego interesentom kataster u zwierzchnictw gmin i u komisarza przejrzeć i reklamacye przeciwko niemu z ich jako i ze strony urzędu grobelnego do komisarza zanieść wolno.

Zaniesione reklamacye, które i liczby jako i stosunku klas katastru (§. 7.) tyczyć się mogą, dochodzone być mają przez komisarza ku regulacyi grobli z przywezwaniem reklamantów, jednego deputowanego urzędu grobelnego i potrzebnych znawców.

Znawcami co do granic obwodu zalewowego i innych rozmierzeń są przysięgły mierník, lub w razie potrzeby rewizor rozmierczy, co do klas katastru i oszacowania zaś dwaj ekonomiczni znawcy.

W razie sporów względem stosunków zalania przydany im być może znawca budowli wodnych.

Alle diese Sachverständigen werden von der Regierung ernannt.

Mit dem Resultate der Untersuchung werden die Betheiligten, nämlich die Beschwerdeführer einerseits und der Deichamtsdeputirte andererseits, bekannt gemacht. Sind beide Theile mit dem Resultate einverstanden, oder kommt eine sachgemäße Einigung zu Stande, so hat es dabei sein Bewenden, und wird das Deichkataster demgemäß berichtigt.

Anderenfalls werden die Akten der Regierung eingereicht, zur Entscheidung über die Beschwerden.

Wird die Beschwerde verworfen, so treffen die Kosten derselben den Beschwerdeführer.

Binnen vier Wochen nach erfolgter Bekanntmachung der Entscheidung ist Rekurs dagegen an den Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten zulässig.

Nach erfolgter Feststellung des Deichkatasters ist dasselbe von der Regierung in Liegnitz auszufertigen und dem Deichamte zuzustellen.

§. 9.

(Zusatz zu §§. 3. und 4. der allgemeinen Deichstatut-Bestimmungen.)

Der Reservefonds ist auf Höhe von zehn Tausend Thalern anzusammeln, nachdem die auf Grund dieses Statuts vom Verbande auszuführenden Bauten vollendet sind, und darf auch zum Neubau solcher Brücken und Schleusen verwendet werden, deren Unterhaltung nach §. 3. Nr. 5. und 6. dem Verbande obliegt.

Der gewöhnliche Deichkassenbeitrag auf ein Jahr wird auf zwei Silbergroschen für den Normalmorgen (d. h. den Morgen erster Klasse) festgesetzt.

Wszystkich tych znawców mianuje Regencya.

O wypadku śledztwa należy interesentów, to jest reklamantów z jednéj a deputowanych urzędu grobelnego z drugiéj strony zawiadomić. Jeżeli obie strony na wypadek się zgadzają, lub też w razie przyjścia do skutku słusznéj ugody, przytem się pozostać i kataster wedle tego sprostować się ma.

W przeciwnym razie akta Regencyi celem rozstrzygnięcia reklamacyi przedłożone być powinny.

W razie odrzucenia reklamacyi koszta reklamantowi ciążą.

W przeciągu czterech tygodni po ogłoszeniu decyzyi wolno przeciwko niéj zanieść rekurs do Ministra spraw gospodarskich.

Po ustanowieniu katastru grobelnego, tenże przez Regencyę Legnicką wygotowany i urzędowi grobelnemu dostawiony być ma.

§. 9.

(Dodatek do §§. 3. i 4. ustaw ogólnych, tyczących się statutów grobelnych.)

Fundusz rezerwowy, po wykończeniu budowli, mających się na mocy niniejszego statutu przez towarzystwo uskutecznić w ilości dziesięciu tysięcy talarów zebrać należy, a wolno go użyć i na budowle nowe takich mostów i śluz, których utrzymywanie według §. 3. No. 5. i 6. ciąży towarzystwu.

Zwyczajna składka do kasy grobelnéj ustanawia się nad dwa srebrne grosze rocznie od morgi normalnéj (t. j. morgi pierwszéj klassy).

Eine Ermäßigung des Beitrags darf erst nach Ausführung aller dem Verbande obliegenden Bauten und nach Ansammlung des Reservefonds eintreten.

Zniżenie składki dopiero po wykonaniu wszystkich budowli, do których towarzystwo jest obowiązane, i po zebraniu funduszu rezerwowego nastąpić może.

§. 10.

(Zusatz zu §. 10. der allgemeinen Bestimmungen.)

In dem unteren Theile des Deichverbandes, soweit er durch das Binnen- und Durchtrittwasser während des Hochwasserstandes inundirt wird, sind den Besitzern derjenigen Grundstücke, welche in der Zeit vom 1. April bis 1. Oktober länger als vier auf einander folgende Tage durch aufgestautes Binnenwasser oder Druckwasser-Ueberschwemmung unter Wasser stehen, durch Entscheidung des Deichamtes für das betreffende Jahr die gewöhnlichen Deichkassen-Beiträge der beschädigten Fläche zu erlassen.

Der Erlaß kann auf den halben Beitrag beschränkt werden für diejenigen Grundstücke, welche ungeachtet der Ueberschwemmung mindestens den halben Ertrag einer gewöhnlichen Jahresnutzung nach Ermessen des Deichamtes geliefert haben. Der Erlaß bleibt ganz ausgeschlossen, wenn nach Ermessen des Deichamtes gar kein Schaden durch die Ueberschwemmung verursacht ist.

§. 10.

(Dodatek do §. 10. ustaw ogólnych.)

W dolnéj części towarzystwa grobelnego, gdzie takowa przez wodę wnętrzną i przestępową w czasie wezbrania wody zalaną bywa, posiedzicielowi gruntów takich, które w czasie od 1. Kwietnia do 1. Października przez dłużéj jak cztery po sobie następujące dni w skutek zalania przez wodę wstrzymaną lub stłoczoną, stoją pod wodą, za decyzyą urzędu grobelnego na rok dotyczący zwyczajne składki do kasy grobelnéj od poszkodowanych przestrzeni opuścić należy.

Opuszczenie to może zredukować się na połowę składki u gruntów takich, które według opinii urzędu grobelnego mimo zalania ich doniosły przynajmniéj połowę zwyczajnego rocznego użytku. Opuszczenie wcale nastąpić nie powinno tam, gdzie według opinii urzędu grobelnego zalanie żadnéj nie zrządziło szkody.

§. 11.

(Zusatz zu §§. 13. bis 17. der allgemeinen Bestimmungen.)

Die Grundbesitzer, welche wegen zu großer Entfernung oder wegen Sperrung der Kommunikation durch Wasser nicht zu den Naturalhülfsleistungen haben aufgeboten werden können, sollen in den Jahren, in welchen ein solches Aufgebot stattgefunden, einen besonderen, verhältnißmäßigen Geldbeitrag zur Deichkasse leisten.

§. 11.

(Dodatek do §§. 13. aż do 17. ustaw ogólnych.)

Posiedziciele gruntów, których dla za wielkiego oddalenia lub przerwania komunikacyi przez wodę nie było można ściągnąć do prestacyi pomocniczych naturalnych, winni za lata te, w których zaciąg takowy nastąpił, osobną odpowiednią składkę pieniężną w kasie grobelnéj złożyć.

Der Geldbeitrag wird vom Deichamte und auf Beschwerden von der Regierung endgültig festgesetzt.

Składkę tę pieniężną urząd grobelny a na reklamacyę Regencya ostatecznie ustanawia.

§. 12.

(Zusatz zu §. 19. littr. f. der allgemeinen Bestimmungen.)

a) Die bei einer privativen Benutzung der Grundstücke durch Ausgrabungen entstehenden oder schon vorhandenen Löcher, welche durch die nachtheilige Verbreitnng des zur Hochwasserzeit eintretenden Quellwassers den Nachbargrundstücken schädlich werden, sind mit Quelldämmen zu umgeben, und diese von dem Eigenthümer des ausgegrabenen Grundstücks auf eigene Kosten anzulegen und zu unterhalten.

Die Umwallung sonstiger Quellungen bleibt Sache derjenigen Ortschaften, in deren Grenzen sie liegen.

Ueber die Nothwendigkeit dieser Anlagen und ihre Dimensionen hat die Regierung nach Anhörung des Deichamtes zu entscheiden.

b) Die alte Deichstrecke $e - e^1 - e^2 - g$ von ihrem oberen Anschluß an den neuen Hauptdeich an bis zum unteren Wiedervereinigungspunkte mit demselben wird als Binnenrückdeich beibehalten, und geht als solcher in das Eigenthum des Verbandes über.

Das Dominium Pirnig hat diese Deichstrecke schaumäßig zu repariren, zu unterhalten, und im Falle eines Durchbruchs in ihren jetzigen Dimensionen auf eigene Kosten herzustellen, wenn es das Deichamt verlangt. Dafür überläßt der Deichverband dem Dominium Pirnig die Grasnutzung auf derselben Deichstrecke unter den Ausübungsbeschränkungen der Deichpolizeipflege und mit der Verpflichtung, den Adjazenten von Waldmühl

§. 12.

(Dodatek do §. 19. lit. *f.* ustaw ogólnych.)

a) Dziury, powstałe przez wykopywania ziemi skutkiem prywatnego użytkowania gruntów, lub też istniejące już, któreby w skutek szkodliwego rozpostarcia się wody zdrójowéj w czasie wysokiego stanu wody dla sąsiedzkich gruntów były szkodliwemi, należy otoczyć tamami zdrojowemi, które posiedziciel skopanego gruntu na własny koszt założyć i utrzymywać winien.

Owałowanie innych zdrojowisk ciąży gminom, w których obrębie takowe się znajdują.

Względem zachodzącéj potrzeby założenia rzeczonych zakładów i ich objętości stanowi Regencya po wysłuchaniu urzędu grobelnego.

b) Przestrzeń grobelna stara $e - e^1 - e^2 - g$, ciągnąca się od górnego przyłączenia się do nowéj grobli głównéj aż do spodniego punktu powtórnego się z nią złączenia, zatrzyma się jako grobla wnętrzna wsteczna i jako taka przejdzie na własność towarzystwa.

Dominium Pirnig winno też przestrzeń grobelną w sposób lustracyi odpowiadający zreparować, utrzymywać, a w przypadku zarwania na żądanie urzędu grobelnego własnym kosztem w obecnéj objętości ją odnowić. Za to przekazuje towarzystwo grobelne dominium Pirnig użytek trawy na tejże przestrzeni grobelnéj z ograniczeniem przez administracyą policyjną grobelną przepisanem, pod warunkiem

die ihnen zuständige Grasnutzung auf dem Deiche an ihren angrenzenden Grundstücken im bisherigen Umfange zu belassen.

nienaruszania służącego adjacentom wsi Waldmuehl prawa użytku trawy na grobli wzdłuż pogranicznych gruntów do nich należących w dotychczasowéj objętości.

§. 13.

(Zusatz zu §§. 24. und 26. der allgemeinen Bestimmungen.)

Das Oberaufsichtsrecht des Staates, soweit es der Regierung als Landespolizeibehörde zusteht, wird über den ganzen Umfang des Verbandes von der Regierung zu Liegnitz geübt, welche dem Landrathsamte in Züllichau in Betreff der zum Deichverbande gehörigen Ortschaften des Züllichauer Kreises unmittelbar Aufträge ertheilen kann.

§. 13.

(Dodatek do §§. 24. i 26. ustaw ogólnych.)

Naddozór Rządu, gdzie takowy Regencyi jako władzy policyjnéj krajowéj służy, będzie nad całą przestrzenią towarzystwa wywierać Regencya Legnicka, któréj wolno urzędowi ziemiańskiemu w Cylichowie dawać bezpośrednio polecenia dotyczące położonych w powiecie Cylichowskim gmin do towarzystwa należnych.

§. 14.

(Zusatz zu §§. 29. und 36. der allgemeinen Bestimmungen.)

Zum Deichhauptmann sind nur großjährige Deichgenossen, welche sich im Vollbesitz der bürgerlichen Ehrenrechte befinden, und die Pächter und Beamten der zur Deichgenossenschaft gehörigen Rittergüter, wählbar.

§. 14.

(Dodatek do §§. 29. i 36. ustaw ogólnych.)

Na naczelnika grobelnego obieralnymi są tylko pełnoletni, będący w posiadaniu obywatelskich praw honorowych wspólnicy grobelni, również dzierzawcy i urzędnicy na dobrach szlacheckich, do towarzystwa grobelnego należących.

§. 15.

(Zusatz zu §. 45. der allgemeinen Bestimmungen.)

Die zu Deichgeschworenen berufenen Dominialbesitzer können sich mit Genehmigung des Deichhauptmanns in ihren Funktionen und Befugnissen durch qualifizirte Gutspächter, Administratoren oder Beamte vertreten lassen.

§. 15.

(Dodatek do §. 45. ustaw ogólnych.)

Posiedzicielom dóbr powołanych na przysięgłych, wolno za zezwoleniem naczelnika grobelnego dać się zastąpić w czynnościach i wykonywaniu praw im służących przez kwalifikujących się dzierzawców, administratorów lub urzędników.

§. 16.

Im Deichamte werden die Deichgenossen durch achtzehn Repräsentanten vertreten. Es bestellen dazu:

§. 16.

W urzędzie grobelnym wspólników grobelnych zastępować będzie ośmnastu reprezentantów. Mianuje ich:

	Zahl der Repräsentanten im Deichamte	der Stimmen im Deichamte
1) das Fürstliche Dominium Aufhalt-Lippen	1	1
2) die Gemeinde Aufhalt, die Gemeinde Lippen	1	1
3) das Fürstliche Dominium Pirnig	1	2
4) die Gemeinde Buchwald, die Gemeinde Pirnig	1	2
5) das Dominium Boyadel	1	2
6) die Gemeinde Boyadel	1	3
7) das Dominium Hohwelze	1	1
8) die Gemeinde Hohwelze, die Gemeinde Kern	1	1
9) das Dominium Kleinitz	1	2
10) die Gemeinde Kleinitz	1	3
11) das Dominium Schwarmitz	1	2
12) die Gemeinde Schwarmitz	1	2
13) die Gemeinden Loos, Hammer und Saabor	1	1
14) das Dominium Saabor-Lodenberg	1	2
15) das Dominium Bork	1	2
16) die Gemeinde Glauchow	1	2
17) das Dominium Trebschen	1	1
18) die Gemeinde Trebschen	1	1

Für jeden Repräsentanten wird zugleich ein Stellvertreter bestellt.

Eine Abänderung und resp. Ergänzung der Wahlbezirke, des Stimmverhältnisses und der Stimmberechtigten bleibt nach definitiver Feststellung des Katasters auf Anhörung des Deichamtes der Regierung vorbehalten. Die Abänderungen werden erst von dem nächstfolgenden sechsjährigen Verwaltungs-Turnus ab maaßgebend.

Die Repräsentanten und ihre Stellvertreter müssen großjährig und im Vollbesitz der bürgerlichen Ehrenrechte sein.

	Liczba reprezentantów w urzędzie grobelnym	głosów w urzędzie grobelnym
1) dominium Xiążęce Aufhalt-Lippen	1	1
2) gmina Aufhalt, gmina Lippen	1	1
3) dominium Xiążęce Pirnig	1	2
4) gmina Buchwald, gmina Pirnig	1	2
5) dominium Boyadel	1	2
6) gmina Boyadel	1	3
7) dominium Hohwelze	1	1
8) gmina Hohwelze, gmina Kern	1	1
9) dominium Kleinitz	1	2
10) gmina Kleinitz	1	3
11) dominium Schwarnitz	1	2
12) gmina Schwarnitz	1	2
13) gminy Loos, Hammer i Saabor	1	1
14) dominium Saabor-Lodenberg	1	2
15) dominium Bork	1	2
16) gmina Glauchow	1	2
17) dominium Trebschen	1	1
18) gmina Trebschen	1	1

Dla każdego reprezentanta mianowany będzie zarazem następca.

Zmiana względnie uzupełnienie obwodów oborowych, stosunku głosów i osób głosujących zastrzega się po ostatecznėm ustanowieniu katastru Regencyi za wysłuchaniem urzędu grobelnego. Zmiany dopiero po upływie następnego sześcioletniego obiegu administracyi stają się ważnemi.

Reprezentanci i ich zastępcy muszą być pełnoletnimi i posiadać obywatelskie prawa honorowe.

Vater und Sohn, sowie Brüder, dürfen, sofern sie sich nicht gleichzeitig im Besitz selbstständiger, verschiedener Rittergüter befinden, nicht zugleich Mitglieder des Deichamtes sein. Von dergleichen gleichberechtigten Verwandten wird letzteren Falls der ältere allein zugelassen.

Ojciec wraz ze synem również bracia nie mogą być razem członkami urzędu grobelnego, prócz żeby byli zarazem w posiadaniu różnych samoistnych dóbr szlacheckich. Z pomiędzy uprawnionych w ten sposób zarówno krewnych w przypadku ostatnim sam tylko starszy ma być przypuszczony.

§. 17.

Die Besitzer eines zur Repräsentantenbestellung berechtigten Rittergutes üben ihr Stimmrecht im Deichamte persönlich aus, und bestellen sich ihre Stellvertreter, sind aber auch befugt, ihr persönliches Repräsentationsrecht durch Bevollmächtigte aus der Zahl ihrer Zeitpächter, Administratoren, Beamten, oder der Deichgenossen zu üben.

Gehört ein Gut mehreren Besitzern gemeinschaftlich, so kann nur Einer derselben im Auftrage der übrigen das Stimmrecht ausüben.

Frauen und Minderjährige dürfen ihr Repräsentationsrecht durch ihre gesetzlichen Vertreter oder durch Bevollmächtigte ausüben.

Wenn ein stimmberechtigter Gutsbesitzer den Vollbesitz der bürgerlichen Rechte durch rechtskräftiges Urtheil verloren hat, so ruht während seiner Besitzzeit das Repräsentationsrecht des Gutes.

§. 17.

Właściciele wsi szlacheckiéj, mającéj prawo stawienia reprezentantów, zdawają głos swój w urzędzie grobelnym osobiście, również mianują sobie sami zastępców, wolno im atoli też prawo reprezentacyjne osobiste im służące wykonywać przez pełnomocników z liczby dzierzawców, administratorów i urzędników swoich lub też przez wspólników grobelnych.

Jeżeli wieś która do więcéj właścicieli wspólnie należy, natedy tylko jednemu z nich z polecenia reszty głosować wolno.

Kobietom i niedoletniem osobom wolno prawo reprezentacyjne im służące przez prawnych zastępców swoich lub też przez pełnomocników wykonywać.

W razie, gdyby właściciel dóbr, mający prawo głosowania utracił był wyrokiem prawomocnym obywatelskie prawa honorowe, natenczas przez czas posiadania jego reprezentacya wsi spoczywa.

§. 18.

Die nach §. 16. mit Virilstimmen im Deichamte versehenen Gemeinden wählen ihren Repräsentanten und dessen Stellvertreter nach Maaßgabe der gesetzlichen Bestimmungen über die Wahl eines Gemeindevertreters aus der Zahl der nach §. 16. qualifizirten deichpflichtigen Gemeindemitglieder.

Der Gewählte darf nicht zugleich Unterbeamter des Verbandes sein.

§. 18.

Gminy mające według §. 16. w urzędzie grobelnym po głosie na głowę wybierają reprezentanta swojego i zastępcę jego stósownie do przepisów prawnych, tyczących się oboru reprezentanta gminy, z liczby kwalifikujących się według §. 16. do groblowania obowiązanych członków gminy.

Obrany nie powinien być zarazem podurzędnikiem towarzystwa.

Die nach §. 16. unter Nr. 2. 4. 8. und 13. mit Kollektivstimmen versehenen Gemeinden wählen durch ihre Ortsgerichte gemeinschaftlich ihren Repräsentanten und Stellvertreter unter den vorstehenden Bedingungen.

Die gewählten Repräsentanten und Stellvertreter fungiren sechs Jahre, sind aber nach Ablauf dieser Zeit wieder wählbar.

Mit dem Aufhören der Wählbarkeit verliert die Wahl ihre Wirkung.

Der Repräsentantenwechsel tritt nach Ablauf der sechsjährigen Amtsperiode mit der regelmäßig im Juni abzuhaltenden Deichamtssitzung ein.

In Betreff der Verpflichtung zur Annahme der Wahl, sowie überhaupt zur Annahme unbesoldeter Stellungen bei der Deichverbands-Verwaltung, sind die Vorschriften über die Gemeindewahlen analogisch anzuwenden.

Die Prüfung der Wahlen steht dem Deichamte zu.

§. 19.

Der Stellvertreter nimmt in Krankheits- und Behinderungsfällen des Repräsentanten Stelle ein und tritt für ihn ein:

a) im Falle des §. 17., wenn der Repräsentant stirbt, seinen deichpflichtigen Grundbesitz aufgiebt, oder seinen bleibenden Wohnsitz an einem entfernten Orte wählt, auf so lange, bis von dem stimmberechtigten Dominium, resp. dem Besitznachfolger in demselben anderweite Bestimmung über die Ausübung des Repräsentantenrechts getroffen ist;

b) im Falle des §. 18., wenn der gewählte Repräsentant während seiner Wahlzeit stirbt, seinen deichpflichtigen Grundbesitz aufgiebt, oder seinen bleibenden Wohnsitz an einem entfernten Wohnorte wählt.

Gminy, którym według §. 16. pod No. 2. 4. 8. i 13. nadane są głosy zbiorowe, obierać będą pod powyższemi warunkami reprezentanta swojego i zastępcę jego wspólnie przez sądy miejscowe.

Obrani reprezentanci i zastępcy sprawować będą urzęda swe przez lat sześć, po upływie czasu tego atoli na nowo obrani być mogą.

Z ustaniem obieralności obór skutek swój traci.

Zmiana reprezentantów następuje po upływie sześcioletniego peryodu urzędowania z posiedzeniem urzędu grobelnego, które regularnie w Czerwcu odbyć się ma.

Do obowiązku przyjęcia oboru, jako i w ogóle do przyjęcia niepłatnych miejsc w administracyi towarzystwa grobelnego zastósować należy odpowiednio ustawy, tyczące się oborów gminnych.

Rewizya oborów służy urzędowi grobelnemu.

§. 19.

W przypadkach choroby albo też przeszkody zabiera zastępca miejsce reprezentanta i zastępuje go:

a) w przypadku §. 17., gdyby reprezentant miał umrzeć, posiadłość swoję gruntową do groblowania obowiązaną opuścić, lub siedzibę stałą w miejscu oddalonèm obrać, tak długo, ażby dominium, prawo głosowania mające, względnie następca w posiadaniu jego, innych nie wydał co do wykonywania prawa reprezentacyjnego rozporządzeń;

b) w przypadku §. 18., gdyby reprezentant obrany miał w czasie wyboru swego umrzeć, posiadłość swoję gruntową, do groblowania obowiązany, opuścić, lub też siedzibę stałą w oddalonèm miejscu obrać.

§. 20.

Wenn von einer oder der anderen Gemeinde, oder einem oder dem anderen Dominium die Bestellung des Repräsentanten unterbleibt, so sind die bestellten Repräsentanten der anderen Gemeinden und Dominien ohne Rücksicht auf ihre Anzahl für sich allein zu den Wahlen des Deichhauptmanns und des Deichinspektors, und mit diesen zu allen Deichamtsbeschlüssen berechtigt.

§. 20.

Gdyby w téj lub owéj gminie, w tém lub owem dominium mianowanie reprezentantów nie było nastąpiło, natenczas obranym reprezentantom innych gmin i dominiów bez względu na ich liczbę samym w sobie służy prawo oboru naczelnika grobelnego i dozórcy grobelnego, a porówno z tymi stanowienia wszystkich uchwał urzędu grobelnego.

§. 21.

Abänderungen des vorstehenden Deichstatuts können nur unter landesherrlicher Genehmigung erfolgen.

Urkundlich unter Unserer Höchsteigenhändigen Unterschrift und beigedrucktem Königlichen Insiegel.

Gegeben Berlin, den 27. März 1865.

(L. S.) Wilhelm.

Gr. v. Itzenplitz. Gr. zur Lippe. v. Selchow.

§. 21.

Zmiany powyższego statutu grobelnego li za Monarszém przyzwoleniem nastąpić mogą.

Na dowód Nasz Najwyższy Własnoręczny podpis i Królewska pieczęć wyciśniona.

Dan w Berlinie, dnia 27. Marca 1865.

(L. S.) Wilhelm.

Hr. Itzenplitz. Hr. Lippe. Selchow.

Redigirt im Büreau des Staats-Ministeriums.

Berlin, gedruckt in der Königlichen Geheimen Ober-Hofbuchdruckerei (R. v. Decker).

Redagowano w Biórze Ministerstwa Stanu.

Berlin, czcionkami Królewskiéj Tajnéj Nadwornéj drukarni (R. Decker).